

Egy szegedi tiltakozás

A Fidesz szegedi regionális szervezete, a főleg értelmiségieket tömörítő Szegedi Körkép Klub, az MDF szegedi elnöksége, a Szabad Demokraták Szegedi Szervezete kedden nyilatkozatot juttatott el a szerkesztőségekhez, amelyben tiltakozásukat fejezték ki a Csongrád megyei KISZ-vezetőképzi intézet tulajdonjogának megváltoztatása miatt.

A mintegy 10 hektáron levő, komplett oktatási központot a KISZ Csongrád Megyei Bizottsága 100 forintért eladta a KISZ Központi Bizottságának. A magyar állam tulajdonát képező intézmény, amely eddig a KISZ Csongrád Megyei Bizottságának csupán kezelésében volt, így a KISZ KB tulajdonába került. Hasonlóan jártak el az ugyancsak a KISZ Csongrád

Megyei Bizottságának kezelésében levő mártélyi Tisza-parti üdüléssel is.

Az alternatív szervezetek jogilag megengedhetetlennek tartják, hogy a szélesebb értelemben vett állami tulajdon így egy társadalmi szervezet tulajdonába kerül, holott eddig egyik megyei szerve az ingatlanok csak kezelési jogával rendelkezett. Etikailag is elfogadhatatlannak ítélik, hogy a több tízmillió forint értékű ingatlanok tulajdonjogával gazdagodjon így a KISZ, kizárva e javakból a társadalom más rétegeit.

A szegedi alternatív szervezetek nyilatkozatukat megküldték a kormány elnökének, az illetékes miniszternek, szegedi országgyűlési képviselőjüknek, és az adásvételi ügy sürgős felülvizsgálatát kérik. (MTI)

Száz forintért iskolát?

Viharos gyorsasággal terjedt el a hír városunkban: a megyei KISZ-bizottság 100 forintért eladta a KISZ KB-nak az újszegedi KISZ-iskolát — hivatalos nevén: a megyei ifjúsági központot. A létesítményt aligha kell bemutatni Szeged fiataljainak, hiszen számtalan rendezvény keretében felkereshették már ezt a több hektáros, a mai kor követelményeinek szinte minden szempontból megfelelő központot. Annyit azonban mindenképp le kell a hír kapcsán jegyezni: a megyei ifjúsági központ közel-távol szinte az egyetlen olyan terület, ahol a fiatalok tartalmas kikapcsolódása, a pihenés, a sport, az olcsó szállás és a továbbképzés megoldható. Tehát a száz forint... No, de beszéljen erről inkább a két legilletékesebb — Csányi Zoltán, a megyei KISZ-bizottság első titkára és Németh István, a MIK igazgatója. Mint tőlük tegnap megtudtuk: a hír igaz, de a száz forint tulajdonképpen nem más,

mint egy jelképes összeg, amely egy szervezetben belüli „üzletkötés” szimbolizálására szolgált. S hogy miért volt szükség az átadásra?

— Az ifjúsági szövetség költségvetésének radikális csökkentése mindenki előtt ismert. Hát a KISZ továbbra is talpon akar maradni, szükség van arra, hogy a szervezet vagyonát a minél gazdaságosabb hasznosítás érdekében számba vegye. Ez történt a KISZ-iskola esetében is, amely korábban jelentős, több mint 5 millió forint támogatásban részesült, de terveink szerint az új feltételek között már az idén önfenn tartóvá válhat. Mi tagadás, mi is a korábbinál több bevételt hozó vállalkozásokba szeretnénk kezdeni, de ehhez — mint már említettem — szükség volt a vagyon jogi tisztázására — összegezte a tényeket Csányi Zoltán.

— A hír hallatán sokan azért haboztak fel, mert megítélésük szerint e döntéssel a város és a megye elveszíti leg-

értékesebb ifjúsági centrumát.

— Erről szó sincs. A központ irányítására továbbra is a megyei KISZ-bizottság jogosult, a működtetés változatlanul a mi feladatunk. S ami még az adásvételt tényhez kapcsolódik: a KISZ KB ezt a létesítményt másnak tovább nem adhatja el, vagyis. szó sincs arról, hogy a csökkentett anyagi támogatást létesítmények kiadásával igyekezzik pótolni az ifjúsági szövetség — hallhattuk az iskola igazgatójától, aki azt is elmondta: a létesítményt továbbra is bármely közösség igénybe veheti, KISZ-en kívüliek számára éppúgy nyitottak a kapuk, mint a szervezet tagjainak. Vagyis, teljes mértékben a társadalmi hasznosítás útját választják a jövőben is. Példát is említett: szeretnék, ha az újszegedi központ az ifjúsági turizmus egyik közkedvelt bázisa lehetne az ország valamennyi tájáról érkezők számára is.

Bátyi Zoltán

Az adóhivatalt is vizsgálják

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal tevékenységét, a működés személyi és tárgyi feltételeit vizsgálja — egyebek között — az első félévben a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság. A KNEB ezenkívül az állampolgárok széles körét érintő számos jelentős területen is végez ellenőrzést. Így megvizsgálja a földhasznosítás helyzetét, áttekinti a foglalkoztatáspolitikai eszközrendszer, tájékozik, miként hasznosította az idegenforgalom a hazai gyógyvizeket, s hogyan teljesítették a közepek oktatási intézményekben a demográfiai helyzetből adódó feladatokat.

Az adóhivatalnál tartandó átfogó vizsgálat során arról gyűjtenek adatokat, hogy az APEH, a fővárosi és a megyei adó- és pénzügyi ellenőrzési igazgatóságok, valamint az adófelügyelőségek hogyan látják el jogszabályokban előírt feladataikat. Meggyőződnek arról, az előírásoknak megfelelően, alapítják-e meg az adót, eleget tesznek-e nyilvántartási kötelezettségeiknek, hogyan szedik be, illetve térítik vissza az adót, s milyen szankciókat alkalmaznak. Az ellenőrzés végső soron igyekszik megállapítani, hogy az ismert gondok és az esetleges újabb akadályok mennyiben a végrehajtás hibái, és mennyiben okozza azokat a helytelen szabályozás. Ezek ismeretében a KNEB további intézkedésekre tesz javaslatot.

Egy másik vizsgálat során feltárják, hogy az ál-

A KNEB ellenőrzési terve

lami és a szövetkezeti szervezetek betartják-e a földtulajdonnal való gazdálkodás szabályait, valamint a mezőgazdasági rendeltetésű földek védelmére vonatkozó előírásokat. Az ellenőrzést az tette szükségessé, hogy az utóbbi években — a területrendezési tervek elkészítésekor csakúgy, mint az ipartelepítés során, vagy az infrastrukturális létesítmények létrehozásakor — nem mindig érvényesültek ezek a jogszabályok.

Vizsgálatnak vetik alá a termelési szerkezetváltást felgyorsító munkaerő-átcsoportosításokat is. Számba veszik a dolgozók által kezdeményezett munkahelyváltoztatások körülményeit éppúgy, mint azokat, amelyek a vállalati intézkedések következményei.

Az ellenőrzés során figyelembe veszik, hogy a munkaerőhelyzet területenként igen eltérő. Az országosan még mindig jelentős munkaerő-kereslet ellenére egyes körzetekben — különösen a gazdaságilag elmaradott térségekben — nehézség az elhelyezkedés. A feleslegessé vált dolgozók átképzése lassan halad, bár a jogszabályok és a központi források már korábban megteremtették ennek lehetőségét. A vizsgálat mindekenéltek ezek okaira igyekszik fényt deríteni.

A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság 12 esztendővel ezelőtt már megvizsgálta a gyógyvizek haszno-

sítását, s ennek eredményeként kormányhatározat született a további tennivalókról. Most áttekintik e jogszabály — s ezzel együtt a Gazdasági Bizottság 1985-ös határozata — végrehajtását, különös tekintettel arra, hogy augusztusban hazánk nemzetközi gyógy-idegenforgalmi konferenciának ad otthont, így e tapasztalatok széles körben hasznosíthatók.

Ugyancsak foglalkozott korábban a KNEB a demográfiai változások hatásával, az általános iskolákat érintő feladatokkal.

„Szilaj, fehér ménes: vihar / robot völgyünk felett, az élen...” — Áprily Lajos *Hőfűvés* című verséből idézzük, amely a januári szám első oldalán olvasható. A tél, az ideinél zordabb telek arca villan meg. B. Ukacsin, V. Kosztrov, Cseh Károly, és Pintér Lajos verseiben is, Szepesi Attila pedig az egész évet bemutatja *Széllel szálló esztendő* című lírai „naptárában”. A vidámságot versben Tamkó Sirtó Károly és Garai Péter képviseli.

Egy nagy sikerű gyermeknyv új kiadása alkalmából mutat be a lap egy részletet Janikovszky Éva: *Málnaszörp és szalmaszál*

„Én forradalomparti vagyok”

Markó Iván Szegedre készül

Markó Iván, Gombár Judit — és szűk stábjuk Szegedre jött az elmúlt hét végén, hogy a szabadtéri vezetőivel megbeszéljék a nyári bemutató feltételeit. Mint közismert, a *Párizs gyermekei* című táncmű — amelyet Markó Selmeczi György zenéjére komponált — magyarországi ősbemutatója július 13-án lesz a Dóm téren, s 14-én, 15-én tartják a további két előadást. Az időpont egyáltalán nem véletlenszerű: a nagy francia forradalom 200. évfordulója lesz — s az új Markó-mű témája a francia forradalom.

Új — mondom, ám a világpremier tavaly, kora ősszel volt, a L'Humanité-fesztiválon, amelyen már korábban is szerepelt a Győri Balett, *Az igazság pillanatával*. Ám a Párizsban más címmel (*A haza gyermekei* — a Marseillaise-nek, Franciaország nemzeti himnuszának első sorából) bemutatott táncmű ezúttal jóval nagyobb rangot kapott: nem egyszerűen egy volt a L'Humanité-ünnepségek sok száz előadása közül; a forradalom évfordulójára rendezett, teljes évig tartó ünnepségsorozat hivatalos nyitánya lett.

Mitterrand köztársasági elnök létrehozott egy nemzeti bizottságot — meséli Markó Iván —, amelynek az a feladata, hogy az egyéves ünnepségsorozat folyamán válassza ki azokat az eseményeket és előadásokat, amelyek hivatalos, nemzeti programjai lehetnek az évfordulós ünnepnek. Nagy megtiszteltetés, hogy éppen a mi produkciónkat, egy magyar táncszínház előadását választották az ünnep hivatalos megnyitó előadásának.

Hogyan „beszél” a Párizs gyermekei a nagy forradalomról?

Nem történelmi képeskönyv — táncnyelven. Bár kétségtelenül népszínházi mű; nem annyira elvont, mint mondjuk *Béjart* balettje, *A tűzmadár*, amely a forradalom költészete. A Párizs gyermekei egy népünnepekre készült, ahol 200 ezer ember nézte. Természetesen a történelmi valóság elemeit nem hagyhattuk ki belőle, de alapvetően mai szemléletű ez a táncmű.

Ahogy Markó Iván a forradalmat látja?

Igen.

Nagy kihívás: Párizsban úgy beszélni a francia forradalomról, ahogyan egy mai magyar művész gondolkodik róla...

Természetesen nagy kihívás, és felelősség, és rendkívüli izgalom volt, hogy sikerül-e megértetni magam; ahogyan divatos szóval mondják: közmegegyezésre jutni, nem akármilyen ügyben. Tudnivaló, hogy a francia forradalom egyes eseményeiről máig viták dúlnak, mi több, vitatják magát a

forradalom szükségességét is. Nos, én forradalomparti vagyok, ez egyértelműen kiderül a darab végén. Azok az eszmék, amelyeket a francia forradalom felszínre hozott, és amelyek persze megváltoztatták Európát, vagy az egész világ szemléletét — máig nem teljesedtek ki. A forradalom befejezetlen, vagy, ha tetszik, permanens. A darabban az egyik színész — négyen vannak, animátorok, a természetesen szimbólumokkal építkező műben a történelemmozdító nép képviselői, megszemélyesítői — nos, az egyik színész az emberi jogok nyilatkozatának részleteit mondja. Alanyi jogokat sorol, azokat, amelyek a születése okán mindenkit megilletnek. Mindenkit? Nagyon jól tudjuk: ez még nincs így. Vagyis — még egyszer mondom — a forradalom befejezetlen. És amikor a darabbeli, rettenetesen nagyméretű gillotint fölfalja a forradalmat, a négy animátor újrásítja magában a forradalom tüzet. A szimbólum tartalma: az igazság.

Ama igazság, hogy ez a szabadság tüze, hogy az emberi szabadságvágy eleven és kiolthatatlan.

A franciaországi siker azt igazolja, mindebben létrejött a közmegegyezés. Láttam a felvételen, hogy az előadás után milyen önfeladten és főlzabadultan táncoltak a nézők — a színpadon... Gondolja, hogy majd a nyáron itt is?

Nagyon remélem.

Az előadást követő túzijáték látványa, meg talán a siker öröme Markó Ivánból is elragadtatott szavakat

hívott elő. Hallatszott a felvételen...

— Ez egy teljesen maszek anyag... De ha már így ki-figyelt, megmondhatom, boldog voltam, mint egy gyerek. Ennek a műfajnak csak akkor van létjoga és értelme, ha sikerül másokat képviselni benne. Ha a közönség nem azt érzi, hogy róla szól mindaz, ami a színpadon történik — akkor én fölösleges vagyok. A táncról sokáig és sokan azt hitték, pusztán arra való, hogy gyönyörködtessen. Pedig ez nem igaz. Mindenre alkalmas a tánc, amivel éppen segíteni lehet — és kell — az embereknek.

Ezt is tanítja a gyerekeknek Győrben?

Hát persze! Létfonosságú, hogy a táncos megértse, miért kell táncolni. Hiába nagy tudású, technikus, ha nem érti, miért van rá szükség... S a gyerekek felfogóképessége, érzékenysége bámulatos, a „memóriaegységük” őrsi, amit kell. Ha nem is lesz mindegyikük táncos, mindannyiuknak megmarad a mások iránti érzékenység igénye. És ez nekem, ott, az iskolában: elég.

És a színházban? Milyen most a hangulata a Győri Balett vezetőjének?

Mindig az előadásoktól függ, hogy milyen. Bár mostanában egyre nyomasztóbb hatással van ránk az ország baja. Merthogy a mi bajunk, az én bajom is. Az idei második bemutatónk témája: a művész kapcsolata a hazájával — Bartók Concertójára készül...

Sulyok Erzsébet

Vállalat lett

Oktatástechnikai központ

Vállalat lett az Országos Oktatástechnikai Központ. A létesítő határozatban a művelődési miniszter 21 pontban fogalmazta meg tevékenységi körét. E szerint az intézmény profilja nem változott; a különbség, hogy korábban az itt kifejlesztett és gyártott eszközöket ingyen vagy nagy kedvezménnyel kapták az iskolák, s ily módon jutottak új ismeretekhez a pedagógusok is. A jövőben a vállalat mindennek megkéri az árát.

Genzwein Ferenc igazgató az MTI munkatársának elmondta: ismerte az iskolák pénzügyi helyzetét, a nyereséges gazdálkodásban nem elsősorban rájuk számítanak. A jövőben a közoktatástól, a középiskoláktól és az egyetemektől kénytelenek a vállalatok felé fordulni: a fi-

zetőképes üzemek számára fejlesztenek ki olyan oktatástechnikai eszközöket, amelyek a szakemberek képzését és a továbbképzést segítik. Gyártanak számukra oktatófilmeket, sőt referenciafilmeket is. Tapasztalataik azt mutatják, hogy erre is szükség van, hiszen eddig már több vállalat ilyen irányú megbízásának is eleget tettek.

Az Országos Oktatástechnikai Központot egyébként 1973-ban alapították azzal a céllal, hogy segítse a számítástechnika és az audiovizuális eszközök és módszerek elterjesztését a hazai iskolákban. E program megvalósításához támogatást kaptak az UNESCO-tól is. Az elmúlt másfél évtizedben 130 oktatófilmet készítettek, 600-féle audiovizuális taneszközt fejlesztettek ki és gyártottak. A számítástechnikai oktatás bevezetésére mintegy 15 ezer pedagógus felkészítésében vettek részt. Az Avinter — az audiovizuális taneszközök cseréjével foglalkozó nemzetközi szervezet — az OOK-t kérte fel tétársági feladatainak ellátására. Így döntő szerepük volt abban is, hogy 16 ország részvételével megkezdődött az oktatófilmek cseréje.

A vállalat alakitással az Országos Oktatástechnikai Központ történetének új periódusa kezdődött, s a jövőben a piaci igények szolgálatában igyekeznek bizonyítani létjogosultságukat. Mindehhez új programot dolgoztak ki. Vegyes vállalatot is alapítottak, a Frankfurtban tevékenykedő vállalkozó csoporttal Megatrend Kft. néven. A magyar-NSZK vállalkozás már működik is.

A Kincskereső új száma

című művéből AZ EZ FANTASZTIKUS sorozatban Kir Bulicsov: A Jamagiri Maru foglyai című kisregényének harmadik, befejező részét olvashatjuk — hősein kiszabadulnak a csapdából, és a vérengző halak titkára is fény derül. Vass Mihály fantasztikus képregénye (*Élet az Alterán*) ezúttal egy begubózó bolygólakót mutat be, akit a tévézésen kívül semmi sem érdekel. Annus József *Igazándi* című regényének 5. folytatása a háború utáni nyomorúságos, mégis megihitt karácsonyokról szól. Jurij Jakovlev novellája (*A kutya*) egy kisfiú és kutyája szomorú történetét meséli el. A *Tudósok, feltalálók,*

felfedezők sorozatban a veralvadásgátló dicumarin) véletlenül alapuló felfedezésével ismert meg *Teknő Péter Tragédia a farmon* című írása. Az *Olvasólap* rovatban Németh László: *Költők a gyermekszobában* című művének részletét, az *Edes anyanyelvünkben* Mucsiné Szabó Erzsébet szövegtését olvashatjuk. Új sorozat is indul a folyóiratban — a *Kincskereső KISGALÉRIA* JA, amely havonta egy jelentős grafikai alkotást mutat be, műelemzés kíséretében. Először Orosz István, *Zrínyi*jét. A *Kincskereső* januári számát Csala Károly, Engel Tevan István, Magyar Mihály, és Szegszárdy Ildikó illusztrálta.